

»Läkare har dåliga kunskaper om reglerna för att skriva intyg«

Det behövs mycket, mycket utbildning

Läkare har dåliga kunskaper om hur man ska skriva riktiga intyg.

Det påpekar Hans Adler, barnpsykiater vid BUP i Haninge, och menar att det behövs mycket, mycket utbildning på det området.

II Han gör det mot bakgrund av en artikel här i Läkartidningen för några veckor sedan om tre läkare som skrev felaktiga intyg i samma vårdnadsvist och fälldes i Ansvarsnämnden. I stort sett allt var fel i intygen som föranledde fällningarna.

– Ja, så är det också ofta när jag ser intyg. Jag får peka på fel i punkt efter punkt. Så det som hamnar i Ansvarsnämnden är bara toppen på ett isberg. Okunskapen om till exempel Socialstyrelsens föreskrifter på det här området är mycket stor, kommenterar han.

Tillsammans med Bengt Sjölenius, chefsjurist och specialist inom hälso- och sjukvårdsrätt, har han nyligen publicerat en handbok om intyg och utlåtande inom hälso- och sjukvården.

Han föreläser också i ämnet. Bland annat har han föreläst vid samtliga barnpsykiatriska mottagningar i sydöstra sjukvårdsområdet i Stockholm och vid Domstolsverket, då tillsammans med sin medförfattare.

– Det är ju viktigt att även de som tar emot intygen förstår dem, motiverar han.

»Inte heller jag förstod intygen«

Sättet på vilket Hans Adlers intresse för intygsskrivandet tog ordentlig fart är belysande. Han ombads av en vän som var jurist vid kammarrätten att tolka några barnpsykiatriska intyg som denne inte förstod.

– Problemet, berättar Hans Adler, var bara att inte heller jag förstod dem.

Intygsskrivandet regleras i en djungel av lagar, förordningar och föreskrifter. Och det finns en lång rad olika intyg som kan utfärdas av främst läkare men även av andra yrkeskategorier inom hälso- och sjukvården.

Dessutom har många intyg blivit mer omfattande. Hans Adler exemplifierar med att »tidigare var sjukintygen på två rader, nu är de ofta på två A4-sidor.«

Han anser att utbildningen i intygsskrivande ska börja redan under me-

– Jag skulle kunna jobba heltid bara med att hjälpa kollegor att få ordning på sina intyg och utlåtanden, säger Hans Adler.

dicinstudierna. Det måste också följas upp kontinuerligt för det är något som alla läkare stöter på ofta i sitt arbete. Och det behövs att läkare är med som utbildare, det räcker inte med bara jurister, hävdar han.

– När jag själv föreläser om det så försöker jag jobba med de fall som dyker upp, som läkarna själva har.

Nyligen föreläste han för en grupp ST-läkare. Bland dessa var det »förskräckande många som inte känner till vad som står i Socialstyrelsens föreskrifter om intygsskrivande – eller att de finns överhuvud taget.«

Han tycker att bland andra läkare borde ha tillgång till någon som kan ge handledning relativt enkelt och som kan se det hela lite mer uppifrån. Själv leder han många yngre kollegor på sin klinik.

– Jag skulle kunna jobba heltid bara med att hjälpa kollegor att få ordning på sina intyg och utlåtanden och annat, till exempel journalskrivning som ju också kan lämna en hel del övrigt att önska.

Tappar trovärdighet

Hans Adler understryker hur oerhört viktigt det är för patienten, för mottagaren och även för den som skriver intyget att det är korrekt.

Han berättar att många i till exempel asylärenden skriver oerhört engagerade barnpsykiatriska utlåtanden.

Tre läkare fällda för felaktiga intyg i samma vårdnadsvist

Rubrik ur Läkartidningen nr 17/2001.

– Jag håller med om att inget barn ska behöva vistas där det är krig. Men det är inte barnpsykiatri, det är invandringspolitik. Och då ska man vara försiktig att uttala sig om sådant som inte är barnpsykiatri. Annars litar kanske folk inte på det som är det viktiga i intyget – även de väsentliga delarna förlorar sin tyngd. Man tappar trovärdighet och folk bryr sig inte om intyget, varnar han.

Och han påpekar att något av det svåraste är just asylintyg.

– Där gäller det att verkligen behålla objektiviteten och professionaliteten, poängterar han och pekar på ännu ett mycket svårt område:

– Inom barnpsykiatri skriver vi mycket känsliga intyg. Det är lätt att till exempel i en vårdnadsutredning bli känslomässigt engagerad. Men hur väl man än vill barnet gör man det ingen tjänst genom att skriva ett osakligt intyg. Om ett barn far illa får man anmäla det till socialtjänsten, det är man skyldig att göra.

»Enda gången jag vet att jag gjort rätt«

Dessutom påpekar han riskerar man ju att bli anmäld till Ansvarsnämnden, och fälld. Själv har han blivit anmäld en gång. Det är länge sedan och gällde ett intyg som omfattade såväl barn som föräldrar. Han friades:

– Det är enda gången jag vet att jag verkligen gjort rätt, ler han.

Mycket kritisk

Hans Adler är mycket kritisk mot de nedskärningar som skett inom barnpsykiatri.

– Resurserna har minskat drastiskt så trycket på oss har ökat väsentligt. Vi har dubbelt så många patienter idag som för tio år sedan, men ökningen av personal följer inte alls med.

– Vi måste satsa på barnen. De är ju väldigt oskyddade och lever under en helt annan press än tidigare.

Han vill ha mer satsning på i första hand skolan, men även på socialtjänsten.

Tom Ahlgren

FOTO: JAN HÅKANSSON